

Magistrát hlavního města Prahy
odbor stavebního řádu, oddělení stavebního řádu
Mariánské nám. 2/2, 110 01 Praha 1
posta@praha.eu, IDDS: 48ia97h
k rukám Ing. Lucie Kmochové

sp. zn. **S-MHMP 947044/2023/STR**
k čj. MHMP 3067/2026

datovou zprávou

Praha 13. 3. 2026

**k řízení o umístění stavby nazvané „D3 0304 Václavice – Voračice“
— odvolání proti rozhodnutí o umístění stavby**

I.

Tímto podle § 81 správního řádu podáváme

ODVOLÁNÍ

proti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy, odboru stavebního řádu, oddělení stavebního řádu (dále jen *stavební úřad*) ze dne 10. 2. 2026 čj. MHMP 3067/2026. sp. zn. S-MHMP 947044/2023/STR — **rozhodnutí o umístění stavby „D3 0304 Václavice – Voračice“** — dálnice D3, úsek km 29,200 – 45,900 (dále jen *D3 0304*). Napadené rozhodnutí napadáme v plném rozsahu. Rozhodnutí bylo doručeno veřejnou vyhláškou dne 26. 2. 2026, lhůta k podání odvolání tedy uplyne v pátek 13. 3. 2026. Toto odvolání je tedy včasné.

Odvolání podává **Okrašlovací spolek v Jílovém u Prahy** (IČ 70538638) — spolek, který (I.4) byl „založen za účelem naplňování společného zájmu, kterým je ochrana přírody, krajiny a lidské morálky“ a jehož účelem a cíli (I.6) jsou mj. „Okrašlovat a zvelebovat působíště spolku. Budit všude pocit sounáležitosti a smysl pro krásu. Chránit rostlinstvo i živočišstvo jakož i geologické zvláštnosti působíště spolku. Pečovat o ochranu památek všeho druhu a zachování zvláštností místopisných vůbec.“ přičemž vznikl více než 3 roky před oznámením tohoto územního řízení ⁽¹⁾ — a proto splňuje definici dotčené veřejnosti ve smyslu § 3 písm. i bodu 2. zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen *zákon EIA*). Spolek oznámil svou účast v tomto územním řízení (navazujícím řízení) v souladu s ustanovením § 9c odst. 3 písm. b) zákona EIA a je proto jeho účastníkem. Odvolání podává s cílem ochrany životního prostředí v souladu se svými stanovami.

Odvolatel zároveň žádá, aby byla přezkoumána závazná stanoviska, která byla podkladem napadeného rozhodnutí a jejichž vady v následujícím textu namítá, podle § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen *správní řád*), a to zejména:

a) závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí a navazujících ověřovacích závazných stanovisek vydaných podle zákona EIA v rozsahu, v němž odvolání zpochybňuje jejich aktuálnost, úplnost, vypořádání environmentálních rizik a závěry o vlivech záměru na chráněná území a složky životního prostředí,

1 viz <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=746982&typ=UPLNY>

- b) závazných stanovisek orgánů ochrany veřejného zdraví v rozsahu, v němž odvolání konkrétně napadá závěry o hlukových vlivech záměru,
- c) dalších závazných stanovisek dotčených orgánů v rozsahu, v němž odvolání obsahově zpochybňuje jejich skutkové nebo právní závěry.

II. Odůvodnění odvolání

1. Nepřezkoumatelnost vypořádání námitek Spolku

Odvolatel upozorňuje, že způsob vypořádání jeho námitek trpí závažnými procesními i věcnými nedostatky. Rozhodnutí se nevěnuje odvolatelem uvedeným argumentům individuálně a pouze odkazuje na společná vypořádání námitek. Odvolatel tedy tvrdí, že stavební úřad nevypořádal skutečné jádro jeho námitek a na část z nich reagoval pouze velmi obecnými tezemi nesvědčícími o konkrétní úvaze.

Stavební úřad se tak odchýlil od požadavku § 68 odst. 3, aby v odůvodnění Rozhodnutí uvedl „*podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.*“

Odvolatel ve svých námitkách odkazoval také na „*Expertní posouzení dokumentace pro územní rozhodnutí pro stavbu dálnice D3 v úseku 0304 (Václavice — Voračice) v oblasti zoologie obratlovců*“ zpracované RNDr. Mojmírem Vlašínem, Brno, 2024 (dále jen *Expertní posouzení zoologie*), ze kterého vyplývá, že:

1. podklady k žádosti o vydání rozhodnutí o umístění stavby dálnice „D3 0304 Václavice — Voračice nejsou z hlediska posouzení zásahu vůči živočichům (obratlovcům) dostatečné, protože nedokládají výskyt všech druhů, kterých se záměr negativně dotkne, například vydry říční nebo krutihlav obecný. Pokud jde o vydru, tak její výskyt v předmětném území nebyl relevantně zjišťován, pokud jde o některé ptáky, nebyly využity všechny dostupné podklady. Průzkum kruhoústých a ryb nebyl proveden vůbec - takže chybí podklady zda a v jaké míře se záměr dotkne těchto skupin;
2. stavební úřad by proto měl vyžadovat doplnění výsledky průzkumů o výskytu těchto zvláště chráněných druhů živočichů (ZCHDŽ): vydry říční, krutihlav obecný a pro skupinu kruhoústých a ryb. Také by měl být rozšířen průzkum netopýru a vrápenců v období jarní a letní aktivity. Dále by mělo být doplněno hydrologické posouzení splachu vody a půdy ze stavby resp. provozu navrhované dálnice do EVL a PP Minartice (viz Odůvodnění níže);
3. pro zasahování (stavbou a užíváním dálnice 0304 do přirozeného vývoje ZCHDŽ vydry říční, blatnice skvrnitá a skokana štíhlého nebyla vydána výjimka a chybí proto podklad pro rozhodování stavebního úřadu;
4. u těchto druhů (vydra říční, krutihlav obecný a skokan štíhlý) jsou nové významné nálezy v NDOP, dokumentace předložená stavebníkem však s těmito druhy nepočítá;

5. vliv záměru D3 na Evropsky významnou lokalitu (EVL) Minartice, zejména splachy zeminy a odtékání vody směrem z plánované dálnice k dotyčnému mokřadu ošetřen není, protože v rozporu se skutečností se stavebník domnívá, že dálnice leží níže než EVL Minartice. Koridor navrhované dálnice leží ve skutečnosti vzdálen přibližně 300 metrů a je položen o 20 m výše, než je hladina rybníka Jezero, který je jádrem tohoto EVL a přírodní památky (PP).

Toto Expertní posouzení zoologie tedy prokazuje, že záměr může mít na stav populací zvláště chráněných druhů v lokalitě EVL Minartice a PP Minartice nepříznivý vliv ve smyslu § 45h odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen *ZoOPK*). **Stavební úřad se však k tomuto odbornému podkladu předloženému účastníkem řízení nijak nevyjádřil.** Tím porušil svou povinnost hodnotit všechny podklady řízení bez ohledu na to, zda je opatřil sám nebo je předložil účastník, zakotvenou v § 50 odst. 3 správního řádu. **To zakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.**

Dále je nedostatečnost vypořádání námitek stavebním úřadem evidentní v okruhu N21 — hluk, které stavební úřad provedl v neúměrně úzkém rozsahu a soustředil se především na technicko-hygienické aspekty. Podání odvolatele však mířilo i na širší otázku skutečného rozsahu zasažení území a na environmentální dopady hluku způsobeného záměrem.

2. Přezkum závazných stanovisek podle § 149 odst. 7 správního řádu

Odvolatel výslovně uvádí, že odvolací body obsažené v tomto odvolání směřují v relevantním rozsahu rovněž proti obsahu závazných stanovisek, z nichž stavební úřad při vydání napadeného rozhodnutí vycházel. Odvolatel proto požaduje, aby odvolací správní orgán postupoval podle § 149 odst. 7 správního řádu a vyžádal si potvrzení nebo změnu těchto závazných stanovisek od správních orgánů nadřízených správním orgánům, které je vydaly.

Námítky obsažené v tomto odvolání konkrétně zpochybňují zejména:

- správnost a dostatečnost závěrů závazných stanovisek v otázce vlivů záměru na životní prostředí a chráněná území,
- správnost a dostatečnost závěrů závazných stanovisek v otázce hlukových vlivů záměru,
- a další závěry dotčených orgánů v rozsahu, v němž jsou těmito odvolacími body konkrétně napadeny.

Jak potvrdil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 23. 9. 2010 čj. 5 As 56/2009-63: „*Odvolací správní orgán je povinen si obstarat k posouzení odvolacích námitek, které směřují proti závaznému stanovisku, podklady, které jsou dostatečným základem pro rozhodnutí (§ 3 správního řádu). V případě odvolání směřujícího proti závaznému stanovisku, o něž opřel své rozhodnutí správní orgán prvního stupně, stanoví § 149 odst. 4 správního řádu povinnost vyžádat si od orgánu nadřízeného dotčenému orgánu potvrzení nebo změnu závazného stanoviska.*“ Účelem mechanismu přezkumu v odvolacím řízení pak „*je zajistit, aby odvolací námítka, které směřují proti závaznému stanovisku dotčeného orgánu, podléhaly odbornému posouzení ze strany orgánu nadřízeného dotčenému orgánu, který na rozdíl od odvolacího orgánu disponuje odpovídajícími znalostmi.*“

3. Vady stanoviska EIA, jeho zezávaznění a prodloužení jeho platnosti jakožto zákonných podkladů napadeného Rozhodnutí

Závazným i odborným podkladem pro rozhodování je stanovisko EIA vzešlé z posuzování vlivů záměru na životní prostředí dle zákona EIA. Zde uvádíme stručně část chronologie posuzování:

- 2010 posuzování proběhlo na základě dokumentace zpracované v srpnu 2010; data a podklady, na jejichž základě byla dokumentace zpracována jsou ještě starší (od roku 2007)
1. 2. 2012 bylo vydáno stanovisko EIA čj. 1933/ENV/12 s platností 5 let
3. 1. 2017 podal stavebník žádost o prodloužení platnosti stanoviska
2. 6. 2017 MŽP vydává dokument čj. 12846/ENV/17 — **první prodloužení platnosti stanoviska EIA o 5 let (do 1. 2. 2022)**
6. 6. 2017 závazným stanoviskem MŽP č.j. 38297/ENV/17 byl ověřen soulad stanoviska EIA s právními předpisy — **zezávaznění stanoviska EIA**
9. 11. 2021 stavebník podává podle § 9a odst. 4 zákona EIA žádost o opakované prodloužení platnosti stanoviska EIA
v období od 31. 10. 2022 do 27. 2. 2024
— tedy po uplynutí doby platnosti stanoviska, byla žádost upřesňována a doplňována o doplňující podklady.
20. 3. 2024 MŽP vydává pod čj. MZP/2021/710/5811 — druhé, tj. **opakované prodloužení platnosti stanoviska EIA** o dalších 5 let (tedy celkem o 10 let — na celkovou dobu 15 let!)
5. 9. 2025 stanovisko EIA bylo ověřeno závazným stanoviskem MŽP k ověření souladu záměru čj. MZP/2025/710/2905 — **ověření stanoviska EIA**

Podle Směrnice Evropského parlamentu a rady č. 2014/52/EU, jejího prologu, bodu 36 „V zájmu účinnějšího rozhodování a zvýšení právní jistoty by členské státy měly zajistit, aby jednotlivé kroky posuzování vlivů záměrů na životní prostředí byly prováděny v přiměřené časové lhůtě v závislosti na povaze, složitosti, umístění a rozsahu záměru. Tyto lhůty by za žádných okolností neměly ohrozit dosažení vysoké úrovně ochrany životního prostředí, zejména pokud vyplývá z jiných právních předpisů Unie týkajících se životního prostředí, než je tato směrnice, ani účinnou účast veřejnosti a přístup k právní ochraně.“

Umožnění projednávání takto velké infrastrukturní stavby, která způsobí zásadní zásah do daného území, na základě 14 starého stanoviska vzniklého na základě podkladů, z nichž některé jsou nyní staré skoro 20 let, je v rozporu s požadavkem na přiměřené časové lhůty — vysoká úroveň ochrany životního prostředí proto není zajištěna. Právě v případě výstavby dálnice, která má velmi významný vliv jak v okolí své trasy, tak v širším okolí — podél komunikací, na kterých je v důsledku provozu dálnice generována zvýšená doprava, má požadavek na přiměřenou časovou lhůtu velký význam.

Odvolatelé navíc namítají nedostatek formy správních aktů, které měly prodloužení platnosti stanoviska EIA provést. Stavební úřad sám v Rozhodnutí oba akty prodloužení označuje výslovně a opakovaně jako „vyjádření“. Z těchto aktů navíc ani není možné seznat, že by se o závazné stanovisko mělo jednat, neboť vykazují zásadní vady, pokud jde o požadavky, které na závazná stanoviska klade § 149 správního řádu. Podle § 149 odst. 2 správního řádu je klíčovým prvkem závazného stanoviska odůvodnění, v němž správní orgán „uvede důvody,

o které se opírá obsah závazné části závazného stanoviska, podklady pro jeho vydání a úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení“. Odůvodnění obou prodloužení stanoviska EIA však uspokojivě nevypořádala námitky, které proti nim byly uvedeny účastníky řízení.

To je však v přímém rozporu s požadavkem § 9a odst. 4 zákona EIA ve spojení s § 149 správního řádu na prodloužení stanoviska EIA formou závazného stanoviska, které je na rozdíl od vyjádření závazné pro navazující řízení. Ač v době vydání stanoviska EIA tento požadavek na formu prodloužení platnosti nebyl v zákoně EIA výslovně obsažen, podle čl. II odst. 1 novely zákona EIA č. 39/2015 Sb. se pro ověření stanoviska EIA podle dřívější úpravy vyžaduje forma závazného stanoviska. I Nejvyšší správní soud pak ve své rozhodovací praxi potvrdil, že aktem, kterým se platnost stanoviska prodlužuje, mělo být rovněž závazné stanovisko (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 06. 2024 č.j. 7 As 236/2023-64).

Obě prodloužení platnosti tedy postrádají zákonem požadovanou formu. Je proto třeba uzavřít, že jsou procesně vadná a nemohou být použita jako závazný podklad pro územní rozhodnutí. Rozhodnutí vydané na jejich základě je tedy nezákonné a mělo by být nadřízeným orgánem zrušeno.

Opakované prodloužení platnosti stanoviska EIA je navíc založeno na nesprávných informacích. Zejména lze zmínit informaci o obyvatelstvu dotčeného území, kde správní orgán vychází z údaje, např. *„Počet dotčených obcí se nemění. Celkem se jedná o cca 65 obcí s cca 170 částmi (sídly), v roce 2008 o celkovém počtu cca 120 000 trvale bydlících obyvatel (bez Prahy). Skutečně fyzicky dotčených obcí (zásah do katastru) je 48. Pro rok 2020 byl zjištěn počet obyvatel v jednotlivých obcích a zjištěna tak změna osídlení v potenciálně dotčeném území proti roku 2008. Celkový počet trvale bydlících obyvatel vzrostl o cca 22.500 na současných cca 142.000. I v roce 2020 pokračoval trend osidlování okolí Prahy.“*

Tyto údaje jsou přitom vzhledem ke stále probíhající migraci obyvatel do této oblasti již zastaralá. Dále je třeba upozornit, že počet obyvatel, ze kterého vychází EIA je významně podhodnocený, a to zejména z toho důvodu, že v obcích v okolí Prahy bydlí velké množství lidí, kteří zde však nemají formálně nahlášeno trvalé bydliště. Např. obec Květnice ke konci roku 2022 uváděla:² *„V obci je dle českého statistického úřadu 1860 trvale hlášených obyvatel (903 mužů, 957 žen). Na základě nátoků do čistírny odpadních vod zde ale žije odhadem cca 3000 osob.“* Přesto, že obec Květnice nabízí, že *„Nově přihlášeným občanům poskytneme dar ve výši 3000,- Kč.“*, reagovali na tuto nabídku v podstatě jen jednotlivci — a v obci je stále více než třetina skutečných obyvatel nepřihlášena.

Údaje o počtu dotčených osob vzaté ze statistik úředně přihlášených osob je proto potřeba navýšit o 50% (když budeme vycházet z údajů obce Květnice, v některých obcích je toto množství ještě větší!) — a o to navýšit i množství osob zasažených hlukem a imisemi — jedná se přitom převážně o obyvatele v nedávné době urbanizovaných ploch. Nárůst obyvatel za dobu od původního posuzování je proto vyšší, než z jakého vycházelo MŽP při prodloužení platnosti stanoviska. Dále je potřeba uvážit že provozem dálnice nebudou zasaženi jen obyvatelé ploch v blízkosti dálnice, ale i všichni, kteří bydlí podél navazujících komunikací, které budou sloužit jako přivaděče na dálnici (záměrem generovaná doprava). Tedy i když MŽP nepředpokládá výrazný nárůst vlastních emisí (např. na str. 7 a 8 prodloužení), zasažení výrazně většího počtu obyvatel (cca o 50% více než kolik předpokládá MŽP) je beze sporu

2 <https://www.kvetnice.eu/aktuality/aktuality/1044-stan-se-obcanem-kvetnice/>

změnou podmínek v dotčeném území, která má za důsledek podstatný nárůst vlivů záměru na životní prostředí, které však dosud nebyly posouzeny. Z tohoto důvodu nebylo možno platnost stanoviska prodloužit.

Nová poměrně intenzivní výstavba sama o sobě vede k záboru volné krajiny a její fragmentaci, zasahování krajinného rázu, tvorbě bariér a úbytku ploch pro volně žijící živočichy a rostliny. Dálnice (spolu s plošně rozsáhlými křižovatkami) přitom má podobné důsledky — zabírá plochu, vytváří bariéru, fragmentuje krajinu a výrazně zasahuje krajinný ráz. Toto je další změna v území, která nebyla uvažována v procesu posuzování vlivů a prodloužování platnosti stanoviska EIA a která bude zvýrazněna právě přidavkem nyní projednávané dálnice. Toto je další důvod, proč nebylo možno prodloužit platnost stanoviska EIA.

Od doby vydání stanoviska EIA navíc došlo k zásadní změně v dotčeném území z hlediska ochrany životního prostředí, a to k vyhlášení evropsky významné lokality Minartice, která tedy nemohla být uvažována v procesu posuzování vlivů na životní prostředí, který probíhal před jejím vyhlášením (k tomu podrobněji níže).

Ve vztahu k ochraně klimatu MŽP v prodloužení platnosti stanoviska EIA uvádí (str. 10, zvýraznění podtržením provedl spolek): *„protože v době zpracování dokumentace EIA nebylo metodicky upraveno posuzování vlivů záměru na klima a současně nebylo tehdy platnou legislativou vyžadováno detailní zhodnocení změny klimatu (vliv na mitigaci změny klimatu, adaptace na změnu klimatu a zranitelnost záměru vůči dopadům změny klimatu), byla jako příloha podkladu předložena Studie vlivů na klimatický systém a odolnost a zranitelnost projektu vůči klimatickým změnám (ATEM, 08/2021). Závěry této studie lze využít pro stávající stav, stejně jako pro rok 2010, neboť za období od roku 2010 nedošlo k takovým změnám klimatu, které by vnášely rozdílnost vlivů hodnoceného záměru.“*

MŽP tedy samo v rámci prodloužení platnosti stanoviska EIA potvrzuje, že vlivy na klima nebyly posouzeny — a to z důvodu změny metod posuzování (*dříve toto posouzení nebylo vyžadováno a nebyla pro něj metodika*). Samo tedy připouští, že je naplněna hypotéza normy při jejímž splnění není možno platnost stanoviska prodloužit. Prodloužení stanoviska je proto nezákonné a pro vydání územního rozhodnutí tak chybí zásadní podklad.

Zároveň od doby, kdy byla zpracovávána původní dokumentace, se výrazně zvětšily znalosti o klimatickém systému, jeho změnách a poznání o nutnosti jeho ochrany a potřebných opatřeních — tato změna je také důvodem pro potřebu nového posouzení záměru, neboť původní neexistující posouzení vlivu na klima neodpovídá současným znalostem.

V podkladu pro prodloužení platnosti stanoviska podle §9a odst. 4 zákona EIA je ke klimatu na str. 16 uvedeno (zvýraznění podtržením provedl spolek): *„V příloze B5 je přiložena Studie vlivů záměru na klimatický systém a odolnost a zranitelnost projektu vůči klimatickým změnám (ATEM, 08/2021). Tato studie nebyla v dokumentaci EIA v roce 2010 zpracována, neboť nebyla tehdy platnou legislativou vyžadována. Její závěry lze však usuzovat poplatné pro stávající stav stejně jako pro rok 2010, neboť za období od r. 2010 nedošlo k takovým změnám klimatu, které by vnášely rozdílnost vlivů hodnoceného záměru. Údaje o stávajícím stavu klimatu vycházejí z klimatické regionalizace, zpracované na základě mnohaletých časových řad.“*

Uvedený podklad prodloužení stanoviska EIA se snaží nahradit řádné posouzení, které mělo být provedeno v procesu EIA příloženým kabinetním dokumentem. MŽP na toto přistoupilo a platnost stanoviska prodloužilo, přestože při jeho vydání nebyly vlivy na klima vůbec posuzovány — tento pokus ministerstva provést ve stanovisku kvaziposouzení je mimo zákonný rámec, neboť proces prodlužování platnosti neslouží k nahrazování absentujícího posouzení podstatného vlivu na životní prostředí. MŽP se namísto toho mělo držet zákona a pro absenci posouzení tohoto vlivu platnost stanoviska neprodlužovat. Simulováním posouzení v rámci prodlužování platnosti stanoviska byla upřena práva dotčené veřejnosti, neboť byla zbavena možnosti vyjádřit se k podkladům pro takové posouzení, čímž je zcela popírán hlavní princip procesu posouzení vlivů na životní prostředí, a to princip participace dotčené veřejnosti. Uvedená procesní vada má za důsledek nezohlednění stanoviska veřejnosti k ochraně klimatu — a tedy nezákonnost prodloužení platnosti stanoviska EIA.

Pro zdůraznění významu tohoto pochybení uvádíme, že ochrana klimatu je závislá na snižování skleníkových plynů, mj. oxidu uhličitého a tedy i na snižování míry automobilové, zejména individuální dopravy. Výstavba záměru, dálnice D3, stejně jako většina dopravních staveb, bude naopak generovat větší množství dopravy a tedy i vznik zbytečných emisí CO₂. Posouzení vlivů na klima by proto mohlo vést k výběru nulové varianty — což rozhodně není možným výsledkem při rozhodování o prodloužení platnosti stanoviska (*které vybralo jinou, než nenulovou variantu*).

Klimatická změna se projevuje mj. též extrémy v počasí — déle trvajících suchy, obdobími s vysokými teplotami a pak přívalovými dešti. V prodloužení MŽP řeší, zda je stavba dálnice chráněna před těmito vlivy (str. 12): *„Ve vztahu k stavebním objektům je riziko jejich poškození v důsledku teplotních výkyvů či povodní, případně zaplavení tunelů přívalovými dešti. Ve vztahu k provozu na komunikaci se pak jedná o vlivy na řidiče spojené s extrémními teplotami vzduchu, nárazy větru či přenosem prachu ze zemědělských ploch“*. MŽP se však nezabývá vlivem stavby na krajinu a na životní prostředí, zejména tomu, zda její realizace může předcházet rizikům a zda je zmírňuje nebo naopak zhoršuje jejich důsledky.

Projednávaná stavba dálnice je zásahem do krajiny, způsobuje zrychlení odtoku vody z krajiny, narušuje proudění spodní vody, dálnice se v době vysokých teplot rozpaluje a tím velmi negativně ovlivňuje mikroklima — tím projednávaná stavba zhoršuje následky klimatické změny. Toto pak ohrožuje populace živočichů a rostlin v okolí, a to včetně zvláště chráněných druhů. I toto je příklad toho, že postup správních orgánů byl vadný, když přistoupily k prodlužování původního zastaralého stanoviska EIA, které neposuzovalo vlivy na klima ani vliv stavby na okolní krajinu a životní prostředí navázané na změnu klimatu, namísto nového posouzení těchto vlivů. **Vydané Rozhodnutí bylo tedy vydáno bez potřebných podkladů, a je proto nezákonné.**

K hluku MŽP v prodloužení stanoviska EIA uvádí (str. 16 a 17, zvýraznění podtržením provedl spolek): *„Hlavním zdrojem hluku v zájmovém území trasy záměru je silniční doprava, přičemž v souladu s celospolečenským trendem nárůstu silniční dopravy lze očekávat zvýšen. hlukové zátěže podél hlavních dopravních tahů. Z porovnání intenzit dopravy dle celostátního sčítání dopravy na stávající silniční síti v roce 2010 a 2020 je patrný rozvoj automobilové dopravy ve sledované oblasti. Na větší části této silniční sítě byl zachycen nárůst dopravních intenzit. Vývoj dopravních zátěží ovlivněný celospolečenským a ekonomickým rozvojem ČR a zemí EU má přímý vliv na dopravní poptávku, která je promítnuta do dopravních výkonů.*

Dalším faktorem ovlivnění silniční sítě je regionální rozvoj a průmyslová, logistická a rezidenční výstavba, která má přímý vliv na zdrojovou a cílovou dopravu. Tyto jevy jsou následně promítnuty do dopravních zátěží a jejich ovlivnění je patrné v závislosti na významu a třídě komunikace.

Z podrobnější analýzy rozdílů mezi výsledky celostátního sčítání je patrné, že rozvoj dopravy na dálnicích a silnicích I. třídy je podobný a pohybuje se převážně mezi 15 – 45 %, což kopíruje celorepublikový trend. Vývoj dopravních zátěží na silnicích nižších tříd je ovlivněn regionálním rozvojem v závislosti na rozvoji sídel a druhem výstavby, která je zdrojem dopravy a dopravní poptávky. Z podrobnějšího rozboru vývoje dopravy na těchto komunikacích není možné určit jednotný trend. Dochází zde jak k nárůstu, tak i k poklesu intenzit dopravy, a to v závislosti na lokální výstavbě a rozvoje malých sídelních oblastí. I tento jev je opět obdobný jiným lokalitám v ČR.“

A dále pak na str. 26 „Na základě výše uvedeného je nepochybné, že ke změnám intenzit dopravy v dotčeném území došlo. Zvýšení intenzity dopravy v území ovlivňují především složky hluk a ovzduší. Dopad zvýšených intenzit dopravy na uvedené složky životního prostředí v souvislosti s aktivní variantou je komentován v jiných částech tohoto dokumentu se závěrem, že z hlediska uvedených složek se nejedná o změny podmínek v dotčeném území, které by mohly generovat dosud neposouzené významn. vlivy záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. V důsledku nárůstu intenzit dopravy v území nedojde ke vzniku dosud neposouzených významných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví.“

Popis MŽP vyvolává dojem, jako by jediným zdrojem zvyšování intenzit dopravy byl regionální rozvoj — tedy, že by k nárůstu došlo bez ohledu na projednávanou stavbu, i bez ní a to právě v důsledku rozvoje (hospodářství, rezidenční funkce) v regionu. Není tomu tak — projednávaná stavba na sebe stáhne i tranzitní dopravu, ve svém okolí bude podněcovat „rozvoj“, který by bez její výstavby v dané lokalitě nenastal (skladové a jiné haly) a celkově tak bude generovat dopravu na výrazně vyšší úrovni, než jaká by byla na komunikacích nižších tříd v situaci bez výstavby dálnice.

Projednávaná stavba tak způsobí vyšší nárůst hlukového zatížení, než jaký by případně nastal v důsledku růstu intenzity dopravy bez výstavby dálnice, tento hluk zavleče do volné krajiny a bude tak rušit volně žijící živočichy podstatně více, než jaké by bylo rušení z lokálních komunikací (toto přitom není posuzováno) a zasáhne i více lidí, než jak uvažují podklady (ne jen trvale přihlášené, ale všechny bydlicí) — což nebylo posuzováno. Dále pak stanoviskem EIA nebylo posuzováno rušení populací volně žijících živočichů hlukem. Jeho negativní význam přitom narůstá v důsledku zahušťování zástavby, když se zmenšuje plocha pro volně žijící populace — a do této zmenšené „volné“ plochy je pak umísťována dálnice, která je zdrojem permanentního stresujícího hluku. **I z těchto důvodů je (opakovaně) prodloužení platnosti stanoviska EIA jako podklad Rozhodnutí nedostatečné.**

V části „*Biologická rozmanitost (fauna, flóra a ekosystémy)*“ (od str. 32 prodloužení dále) MŽP uvádí: „*Od doby zpracování dokumentace EIA byly v zájmovém území záměru zahrnuty další zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále také „ZCHD“), neboť v letech 2014–2021 byly provedeny biologické průzkumy, kterými byly aktualizovány biologické průzkumy z dokumentace EIA pro západní variantu. ... pro D3 0304 Václavice – Voračice se jedná o dalších 15 ZCHD (v dokumentaci EIA bylo nalezeno 22 ZCHD) ...*

Nově zjištěné druhy mají podobné ekologické nároky a vyskytují se na podobných biotopech jako druhy původně uvedené v dokumentaci EIA. Principy a míra ochrany jsou tak obdobné. Vzhledem k tomu, že se nezměnil charakter dotčených biotopů, zůstávají v platnosti i navržená opatření k eliminaci, zmírnění a kompenzaci zjištěných vlivů.

...
V úseku D3 0304 Václavice – Voračice se nově jedná o druhy prskavec menší (*Brachinus explosus*), čolek obecný (*Lissotriton vulgaris*), kuňka obecná (*Bombina orientalis*), rosnička obecná (*Hyla arborea*), skokan zelený (*Pelophylax kl. Esculentus*), slepýš křehký (*Anguis fragilis*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), netopýr vodní (*Myotis daubentonii*), netopýr velký (*Myotis myotis*), netopýr řasnatý (*Myotis nattereri*), netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*), netopýr hvízdavý (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýr nejmenší (*Pipistrellus pygmaeus*) a netopýr parkový (*Pipistrellus nathusii*).“

MŽP tedy v prodloužení stanoviska EIA samo uvádí, že bylo v dotčené lokalitě nově nalezeno 15 zvláště chráněných druhů, nicméně tvrdí, že když byly v procesu EIA posouzeny vlivy pro 22 druhů, pak se toto posouzení může vztahovat i na další druhy nově nalezené. Toto tvrzení je absurdní, neboť je nezbytné vyhodnocení provést pro všechny druhy, jejichž výskyt byl v dotčeném území doložen.

K tomu a i k dalšímu odvolatel již odkazoval na „*Expertní posudek na prodloužení platnosti EIA*“ vypracovaný RNDr. Mojmíra Vlašina (2024), který potvrzuje, že posouzení vlivů na jeden druh nelze vykládat jako posouzení i vůči dalším druhům, když vlivy na ně nebyly samostatně posuzovány. Posudek dokládá také, že v dotčeném území došlo k podstatným změnám. Citujeme jeho závěr, s nímž se plně ztotožňujeme „*Stanovisko EIA vydané v roce 2012 bylo prodlouženo, ačkoliv prodlouženo být nemělo. V mezidobí 2012-2024 se změnila trasa záměru, došlo ke změnám v biotopech, které záměr poškodí, došlo k výrazným změnám ve výčtu ZCHDŽ, kterou bodu stavbou dotčeny a podklady, které MŽP k prodloužení stanoviska použilo, jsou neúplné a zmatečné. Doporučuji provést též expertní posudek z oboru silniční stavby, který by posoudil jak se trasa dle současné projektové dokumentace liší od trasy, která byla posuzovaná procesem EIA. Tedy posudek by kvantifikoval kolik kilometrů (kolik%) se nová trasa liší od původně posuzované trasy.*“

MŽP přesto uzavřelo, že posouzení vlivů záměru na životní prostředí v dostatečné míře proběhlo (jinak by nemohlo prodloužit platnost stanoviska). Tento závěr je však vadný a i vzhledem k výše uvedenému prodloužení stanoviska EIA nemělo být vydáno.

Z výše uvedených důvodů jsou proto zezávaznění stanoviska EIA ze dne 6. 6. 2017, opakované prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 20. 3. 2024 a ověření stanoviska EIA ze dne 5. 9. 2025 neaktuální a vadná. Odvolatel proto požaduje, aby byl proveden přezkum těchto závazných stanovisek v odvolacím řízení dle § 149 odst. 7 správního řádu a navrhuje, aby je změnil na nesouhlasné, resp. aby platnost stanoviska EIA neprodloužil.

4. Vady postupu ověření stanoviska EIA a prodloužení jeho platnosti

Odvolatel upozorňuje, že podoba záměru, pro kterou bylo vydáno Rozhodnutí, se podstatně odchyľuje od podoby, k níž bylo vydáno stanovisko EIA. Příkladmo uvádí zejména změnu trasy záměru, ke které došlo mezi lety 2012 a 2025 či změnu návrhové rychlosti.

Stanovisko EIA bylo vypracováno v roce 2012 a posuzovalo záměr jako rychlostní silnici s návrhovou rychlostí 120 km/h. Dokumentace pro územní řízení (revize 08/2024) však záměr popisuje jako dálnici kategorie D 27,5/120 s maximální rychlostí 130 km/h v provozu. Tuto skutečnost explicitně potvrzuje i sám stavební úřad na str. 214 Rozhodnutí. Jde přitom o faktor, který výrazně ovlivňuje ostatní parametry stavby, ale také negativní dopady, které bude mít na své okolí. S vyšší rychlostí vozidel porostou emise ze spalovacích motorů, dálnice bude zdrojem většího hluku a většího emisního zatížení při brždění vozidel. Návrhová rychlost je zároveň jedním ze základních vstupních parametrů hlukové a rozptylové studie a pokud tedy stanovisko EIA vycházelo z nižší rychlosti, jsou výsledné výpočty hluku a emisí systematicky podhodnoceny.

Nelze tedy pochybovat o tom, že došlo k podstatné změně záměru a stavba tak měla být předmětem nového zjišťovacího řízení nebo alespoň nového závazného stanoviska k ověření změn. Stavební úřad však tento rozpor nijak věcně nevypořádal a při vydávání územního Rozhodnutí postupoval bez znalosti skutečného stavu věci v rozporu s § 3 správního řádu.

Na základě výše uvedeného žádáme přezkum opakovaného prodloužení platnosti stanoviska EIA ze dne 20. 3. 2024 a ověření stanoviska EIA ze dne 5. 9. 2025 v odvolacím řízení dle § 149 odst. 7 správního řádu.

5. Zásah do ochrany zvláště chráněných druhů

Stavební úřad k dotčení druhů zvláště chráněných druhů, pro které nebyla vydána výjimka z jejich ochrany dle § 56 ZoOPK pouze na str. 244 Rozhodnutí uvádí, že „za účelem ochrany zvláště chráněných živočichů a splnění povinností stanovených zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny a přírody nechal žadatel vypracovat biologický průzkum a na jeho základě návrh kompenzačních opatření. Na základě uvedeného průzkumu bylo vydáno pravomocné rozhodnutí orgánu ochrany přírody, a to konkrétně rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje ze dne 13.4.2022, čj. PK-ŽP/4706/22, kterým byla povolena výjimka podle § 56 (1) zákona a ochrany přírody a krajiny a který zahrnuje též vybrané ptáčí druhy (např. koroptev polní a tuhýnek obecný). Správnost tohoto rozhodnutí byla potvrzena nejen v odvolacím přezkumu, ale též v navazujícím soudním přezkumu ze strany Krajského soudu v Plzni v rozsudku čj. 57 A 85/2022–376. Námitka byla proto vyhodnocena jako nedůvodná.“

Odvolatel však upozorňuje, že se **stavební úřad nijak nevypořádal s namítaným výskytem dalších zvláště chráněných druhů v lokalitě**. Nijak se nevyjádřil ani k odborným podkladům, na které poukazovali účastníci řízení a které tento výskyt dokládají (zejména Expertní posouzení zoologie vypracované RNDr. Mojmírem Vlašínem či odkazy na Nálezovou databázi ochrany přírody Agentury ochrany přírody a krajiny ČR NDOP). Jak již bylo uvedeno výše, jde obzvláště o vydru říční, krutihlava obecného a skupinu kruhoústých a ryb.

Výjimka podle § 56 ZoOPK přitom musí být vydána konkrétně pro každý dotčený druh, a může být vydána pouze, pokud neexistuje uspokojivá alternativa, záměr slouží naléhavému převažujícímu veřejnému zájmu a zásah neohrozí udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Stavební úřad navíc sám na str. 297 Rozhodnutí uvádí: „*Stavební úřad konstatuje, že provedení aktuálních celoročních přírodovědných průzkumů a vypracování biologického hodnocení je nezbytným předpokladem pro posouzení případného zásahu do zvláště chráněných druhů podle § 56 a § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tyto průzkumy a biologické hodnocení musí být vždy aktualizovány před zahájením skrývek zeminy, bez ohledu na časový odstup od vydání územního rozhodnutí, a to tak, aby bylo možné zohlednit případný výskyt nových druhů nebo změnu stavů dosud zjištěných populací.*“ Tím tedy stavební úřad relativizuje tvrzení o tom, že bylo provedeno dostatečné zjištění zvláště chráněných druhů, pro které je nutné výjimku dle § 56 ZoOPK vydat, i jeho tvrzení o adekvátnosti a aktuálnosti i skoro 20 let starých podkladů mapujících negativní vlivy na životní prostředí.

6. Nedostatečné hodnocení vlivu na EVL a přírodní památku Minartice

Jak již bylo uvedeno, záměr se nachází v blízkosti zvláště chráněné oblasti Minartice. Tato evropsky významná lokalita je tvořena především rybníkem, který obývají i některé v tužemsku významně ohrožené druhy, jako je například kuňka obecná (ohnivá). Případný zásah do tohoto biotopu je tedy posuzovat dle ustanovení §§ 45h a 45i ZoOPK, která jsou transpozicí čl. 6 směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

Ustanovení § 45h ZoOPK vyžaduje u záměrů, které mohou samostatně nebo ve spojení s jinými významně ovlivnit předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality provést „*hodnocení jeho důsledků na toto území a stav jeho ochrany z uvedených hledisek.*“

Dle § 45i odst. 1 věty první ZoOPK pak: „*Ten, kdo zamýšlí pořídit koncepci nebo uskutečnit záměr uvedený v § 45h odst. 1 (dále jen „předkladatel“), je povinen návrh koncepce nebo záměru předložit orgánu ochrany přírody ke stanovisku, zda může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti.*“

Stavební úřad k tomu na str. 251 Rozhodnutí uvádí: „*Vliv záměru na lokality soustavy NATURA 2000 byl posuzován v rámci naturového hodnocení zpracovaného v roce 2007, které bylo podkladem pro navazující rozhodnutí dotčených orgánů ochrany přírody. Na základě tohoto hodnocení byl významný negativní vliv záměru na EVL Minartice vyloučen.*“

Krajský úřad Středočeského kraje pak vydal jako orgán ochrany přírody stanovisko dne 9. 2. 2010, č.j. 009399/2010/KUSK, v němž konstatoval vyloučení významného vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Je však zřejmé, že tato posouzení byla provedena ještě před vyhlášením předmětné chráněné oblasti. Stavební úřad tedy neopatrily zásadní podklad Rozhodnutí a nevyloučil významný negativní vliv záměru na evropsky významnou lokalitu Minartice.

Stavební úřad v reakci na tuto námitku uvedl v podstatě jen obecné shrnutí tohoto procesního vývoje, nevypořádal se však přímo s namítanými argumenty: konkrétním terénním a hydrologickým mechanismem možného dopadu, tedy směrem svahu a možnými splachy a odtokovými poměry vůči EVL a PP Minartice. Tato obecnost je problematická tím spíše, že samotné rozhodnutí popisuje rozsáhlý soubor vodohospodářských a retenčních objektů v oko-

lí Minartic: dešťové kanalizace levé a pravé odpočívky Minartice, dešťové usazovací nádrže, retenční nádrže, odpad dešťových i splaškových vod z odpočívky Minartice a dokonce i úpravu přelivu Chlumeckého rybníka z titulu vypouštění dešťových vod z dálnice. Jinými slovy, samo rozhodnutí potvrzuje, že voda, odvodnění a vodní režim v dotčeném území představují významnou a technicky detailně řešenou složku záměru. O to méně přesvědčivě působí odpověď, která konkrétní námitku o riziku splachů odbyla v zásadě poukazem na starší stanoviska.

Odvolatel proto namítá, že Rozhodnutí je v rozsahu okruhu N24 zatíženo vadou neúplně zjištěného skutkového stavu a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Správní rozhodnutí musí vycházet ze stavu věci v době vydání rozhodnutí — tedy ze současného stavu, kdy je záměr umístěn již do EVL. K možnosti umístění do EVL pak bylo nutné pro záměr opatřit stanovisko dle § 45i ZoOPK (odpovídající současnému stavu a ochraně daného území), což však nebylo splněno. Napadené rozhodnutí tak bylo vydáno bez zákonem požadovaného podkladu a je tedy nezákonné.

Odvolatel požaduje také přezkum stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje dne 9. 2. 2010, čj. 009399/2010/KUSK v odvolacím řízení.

7. Nedostatečné vypořádání namítané zastaralosti a nedostatků studií

Odvolatel v řízení namítal také zastaralost podkladových studií a absenci některých studií výslovně požadovaných stanoviskem EIA a tvrdil, že na základě poskytnuté dokumentace nelze zjistit stav věci bez důvodných pochybností dle požadavků § 3 ve spojení s § 50 odst. 3 správního řádu. Lze zmínit například absenci posouzení vlivů záměru při návrhové rychlosti 130 km/h, absenci báňského posudku či studie světelného znečištění.

Rozhodnutí obsahuje v rámci společného vypořádání námitek také okruh N28 — Zastaralé a chybějící studie, které je však převážně obecné a nijak konkrétně nedokládá její neopodstatněnost. Stavební úřad k tomu uvádí: „*Podkladové studie a odborné posudky, z nichž dokumentace vychází, byly posouzeny v rámci procesu EIA, jenž byl zakončen vydáním závazného stanoviska, včetně jeho podmínek.*“ Nicméně jak již odvolatel uváděl výše, ani samotné stanovisko EIA není vzhledem k jeho zastaralosti a nezákonnému způsobu prodloužení jeho platnosti způsobitelným negativní vlivy na životní prostředí adekvátně vyhodnotit. Odvolatel přitom tvrdí, že v kombinaci s časovým odstupem, změnou podmínek v území a absencí některých výslovně požadovaných podkladů dokumentace není dostatečným podkladem pro vydání územního Rozhodnutí. To pak významně podporuje ostatní odvolací námitky i vzhledem k tomu, že posouzení konkrétních a významných otázek týkajících se vlivů stavby na životní prostředí a zdraví lidí je systematicky odsouváno do navazujících fází řízení, aniž by bylo přesvědčivě zdůvodněno, že již nyní shromážděné podklady postačují pro vydání územního Rozhodnutí. To je v rozporu se zásadou zjištění stavu věci bez důvodných pochybností a s požadavkem řádného odůvodnění.

8. Vady ústního jednání a „ohledání na místě“

Jak stavební úřad uvádí ve společném vypořádání námítky N11 – Ústní jednání, místní šetření, veřejné ústní jednání bylo nařizeno do velké zasedací síni Nové radnice, Praha 1, Mariánské nám. 2, 110 00 Josefov. Stavební úřad v oznámení o jeho řízení uvedl, že konání jednání spojí s ohledáním na místě, což následným usnesením opravil jako zřejmou neoprávněnost.

Odvolatel však namítá, že bez skutečného ohledání na místě stavební úřad nemohl zjistit stav věci tak, aby mohl kvalifikovaně rozhodovat. O to spíše pak vzhledem k tomu, že řízení vedl Magistrát hlavního města Prahy mimo svůj správní obvod a nemohl tedy tvrdit (obvyklou floskulí), že je mu znám stav věci z jeho dřívější úřední činnosti. Stavební úřad ani neposkytl dostatečně přesvědčivé zdůvodnění, proč se v této terénně a environmentálně složitější věci bez skutečného místního zjištění obešel a proč tento postup nijak neoslabil možnost zjistit stav věci bez důvodných pochybností.

III.

Z výše uvedeného je zjevné, že shromážděné podklady nebyly dostatečné pro posouzení věci a územní rozhodnutí na jejich základě nebylo možné vydat. Navíc, stavba není dopravně opodstatněná, když spojení na Jižní Čechy je zajištěno železničním korydorem a paralelní dálnicí D4 — zásahy do krajiny, do zvláště chráněných druhů, do pohody bydlení, obtěžování obyvatel a živočichů hlukem a znečišťováním ovzduší, zásahy do vodních poměrů proto nejsou opodstatněné a Rozhodnutí by tak mělo být zrušeno.

Odvolatel zároveň dále žádá, aby byla podle § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumána závazná stanoviska, která byla podkladem Rozhodnutí a jejichž vady v textu namítá.

Okrašlovací spolek v Jílovém u Prahy, IČO 70538638

Masarykovo náměstí 16, 254 01 Jílové u Prahy

zastoupen na základě plné moci

Mgr. Pavlem Černoousem, advokátem ev.č. ČAK 12427

Navis 114 advokáti, Lublaňská 398/18, Praha 2 — Vinohrady, PSČ 120 00

